

Atatürk Üniversitesi
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ
TEZ ÇALIŞMALARI
MUHAN BÂLİ

İstanbul ve Ankara Üniversitelerinin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümlerinde yapılan çalışmaları Doç. Dr. Muharrem Ergin (1) ile Dr. Olcay Öner toy'un (2) hazırladıkları bibliyografyalardan öğrenmiş bulunmaktayız.

Türk Dili ve Edebiyatı öğretimini yapıldığı üçüncü yer Atatürk Üniversitesi'dir. Biz de bu yazıda Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde verilen tezleri tanıtacağız.

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde yapılan çalışmaları iki büyük grupta toplamak mümkündür. Bunlardan birinci grubu doktora çalışmaları, ikincisini de öğrencilerin bitirme tezleri teşkil etmektedir.

I. DOKTORA TEZLERİ

BÂLİ, Muhan: Erçişli Emrah ile Selvi Han Hikâyesi - Varyantların tesbiti ve Halk Hikâyeciliği bakımından önemi - 1967

İPEKTEN, Halûk : Naili Divanı. 1962

OKAY, Orhan : Beşir Fuat. 1963

II. BİTİRME TEZLERİ

Fen-Edebiyat Fakültesinde öğrencinin mezun olması için bir tez hazırlaması mecburiyeti vardır. Öğrenci; ikinci devre için seçmiş olduğu ihtisas sahasında hazırlamış ve ilgili öğretim üyesi tarafından kabul edilmiş olan bitirme tezinde kullandığı kaynaklar, takip ettiği metod ve öne sürmüş olduğu fikirleri değerlendirmeye ve savunmadaki kabiliyetini ölçmek gayesi ile de bir de tez müdafaasına alınır.

(1) Doç. Dr. Muharrem Ergin: Türkoloji Tezleri. TDED. C. X, s. 133-166; C. X; s. 109 - 128

(2) Olcay Öner toy: Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Çalışmaları. Türkoloji Dergisi. C. I, S. 1, s. 149-164

Bölümde tez yapma mecburiyeti 1962 yılında kabul edilen yönetmenlik ile konulmuştur. Üniversitenin açılış yılı olan 1958 den 1962 ye kadar tatbik edilen yönetmenlikte tez mecburi değildir. Yeni yönetmenliğin kabul edildiği 1962 den bugüne kadar yapılan tez çalışmalarını dört grupta toplamak mümkündür.

- 1— Eski Türk Edebiyatı,
- 2— Yeni Türk Edebiyatı,
- 3— Türk Dili,
- 4— Halk Edebiyatı.

Son grubu teşkil eden tezlerin Türkiye Üniversiteleri içinde bugün Halk Edebiyatı Dersleri'nin okutulduğu Fen-Edebiyat Fakültesi'ne has olmak gibi bir durumu vardır.

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde bugüne kadar üçü doktora yetmiş üçü bitirme tezi olmak üzere 76 eser hazırlanmıştır. Bu tezler üniversite kütüphanesinde özel olarak ayrılan bir yerde saklanmaktadır.

ACAR, TURGUT :

Nurullah Ataç'ın düşünceleri (Dil, Sanat ve Edebiyat üzerine) 1965, sa. 76

AKAGÜN, OYA :

Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Dört Romanında Dejenere Tipler. 1966, s. 85

AKDEMİR, ORHAN :

Esrar Dede Tezkeresi (41-81) Yaprakları Transkripsiyonu. 1967, s. 139

AKTAŞ, ŞERİF :

Tercüman-ı Hakikat Çevresinde Fikrî ve Edebi-Faaliyet 1967, s. 112

AKSOY, MESUT :

İğdir Şive ve Ağızlarından Derlenmiş Metinler Üzerinde Fonetik Araştırması. 1967, s. 117

ALTAY, MEMDUH :

Ömer Seyrettin'in Hikâyelerinde Kadın Tipleri, 1967 s. 49

ALTINBİLEK, RAHMİ :

Erzincan ve Yöresinden Derlenmiş Bazı Masallar Üzerinde Tahlil Denemesi. 1967 s. 65

ARSLAN, TAHİR :

Nedim, Fazıl ve Vasıf'ın Şarkıları. 1966, s. 150

- AYAN, HÜSEYİN :
Ahmet Mithat Efendi'nin Letâif-i Rivayat'ı 1963, s. 76
- BULUT, KADİR :
Tercan ve Havalisi Şifahi Edebiyat Ananesinde Hazret-i Ali ve On İki İmam. 1967, s. 56, Ek: 1, Ek: 2 ve İndeks.
- BİLEN, AHMET :
Oltu Ağızı Üzerinde Derleme-İnceleme, 1966 s. 71
- CANÖZER, YUSUF :
Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü'nde (3. ciltte) Geçen Bugün kullanılmayan Kelimelerin Yapı ve Anlam Bakımından Açıklanması. 1966, s. 44
- CEMİLOĞLU, MUSTAFA :
Ilica Bucacağının Güney Köylerinde Dil Araştırması, 1966. s. 77
- CİRANOĞLU, TUĞMAN :
Aka Gündüz'ün Dokuz Romanında Milli Savaşın Yankıları. 1965 s. 44 + III
- CORDAN, BENER :
İlhan Tarus'un Eserlerinde Sosyal Temler. 1966, s. 47
- CULFA, ORHAN :
Dede Korkut Hikâyeleri Üzerine Bir İnceleme. 1967, s. IX + 274
- ÇAĞLI, ADNAN :
Esrar Dede Tezkiresi (81 - 120. Yaprakları) Transkripsiyonu. 1967, s. 125
- ÇAKIR, DİNÇER :
Halide Edip Adıvar'ın Romanlarında Kadın Tipleri. 1967, s. 51
- ÇAMURDAN, MEZİYET :
İlk Tiyatro Yazarlarımızdan Ali Bey. 1963, s. 39
- DEDE, BEHÇET :
Cahit Sıtkı Tarancı'nın Şiirlerinde Baudleaire'in Etkisi, 1965, s. 54
- DEMİREL, HÜSEYİN :
Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü'nde (1. ciltte) Geçen Bugün Kullanılmayan Kelimelerin Yapı ve Anlam Bakımından Açıklaması. 1966, s. 39

DENİZ, HİLMİ :

Evliya Çelebi Seyyahatnamesi Cilt I'de Bahsi Geçen Şairler. 1965, s. 53

DOĞAN, MEHMET :

Nedim'in Gazellerinde Sevgili ile İlgili Benzetme Unsurları. 1965, s. 51

DOĞAN, NURİ :

Evliya Çelebi Seyyahatnamesinin II. III. cildinde Bahsi Geçen Türk Şairleri. 1966, s. 35

DOST, SELAHATTİN :

Fecr-i Ati ve Emin Bülent Serdaroğlu. 1967, s. 103

DÜNDAR, NUH :

Faruk Nafiz Çamlıbel'in Tiyatroları. 1967, s. 72

DÜNDAR, SABAHATTİN :

Manzum Metinlere Göre Terekeme Ağzı. İnceleme-Derleme. 1966, s. 56

DÜZYOL, AHMET :

Ahdî Tezkiresi Transkripsiyonu (1-50 Yapraklar) 1967, s. 114 + XII

ERDEM, Y. ENGİN :

Koca Ragıp Paşa'nın Gazellerinde Benzetme Unsurları. 1965, s. 28

ERÜNSAL, METİN :

Orhan Veli Kanık ve Şiirleri. 1966, s. 44

FEYZİOĞLU, SÜREYYA :

Tarık Dursun K.'nın Eserlerinde Sosyal Temler. 1966, s. 53

GENÇ, HAYATİ :

Erzurum'da Faytoncuların Kullandıkları Eşya Adları ve Deyimleri. 1966, s.30

GÜLER, ZÜLFÜ :

Ahdî Tezkiresi Transkripsiyonu (100-150.Yapraklar) 1967, s. 107 + XI

GÜRBÜZ, NADİDE :

Ömer Seyfettin'in Hikayelerinde Mizah, 1967, s. 102

GÖLLER, LÜTFÜ :

Halide Edip Adıvar'ın On Romanında Devrimci Fikirler. 1965, s. 24

HİDİROĞLU, METİN :

Refik Halit Karay'ın Birinci Devre Eserlerinde Ele Aldığı Problemler ve Yerme Sanatı. 1967, s. 83

İNCE, AHMET :

Necip Fazıl Kısakürek'te Tiyatro. 1967, s.79

KARACAN, TURGUT :

Sehi Teziresi Transkripsiyonu (1-45 Varaklar), 1967 s. 94 + XVIII

KARAKAYALI, TAYFUR :

Terekeme Ağzında Eşya Adlarının Resimli, Fonetik ve Morfolojik İncelenmesi. 1966, s. 35

KAYA, OKTAY :

Kars Terekeme Ağzı. 1966, s. 38

KAYAER, İKRAM :

Erciş Ağzında Bir Hikâye Üzerinde Ses-Bilgisi Yönünden Bir Araştırma. 1963, s. 30

KEÇECİ, TALAT :

Mehmet Emin Yurdakul .1967, s. 57

KIRZIOĞLU, BANU ÇİÇEK :

Ahmet Mithat Efendi'nin Tiyatro Eserleri Üzerinde Bir Çalışma. 1963, s. 65

KİREÇTEPE, ABDULLAH :

XIV-XV. Yüzyıllara Ait Eski Anadolu Türkçesiyle İlgili Bir Yazmanın Transkripsiyonu ve İndeksi. 1966, s. 64

KÖKSAL, HASAN :

Ahdî Tezkiresi, (50-100 Yaprakları) Transkripsiyonu. 1967. s.119

KÖKSALAN, ERGİN :

Namık Kemal'in Tiyatro Eserlerinde Yapı ve Konu. 1965, s. 49

KUK, HAYDAR :

Rize Ağzı üzerinde Derleme-İnceleme. 1966, s. 53

KULU, NEVZAT :

Ömer Seyfettin'in Hikâyelerinde Mizah. 1967 s. 45

ODABAŞ, NADİR :

Reşat Nuri'nin Tiyatroları Üzerine Bir Çalışma. 1967, s. 47

ÖNAL, ALTAN :

Teneke Adlı Hikâye Kitabında Halk Konuşma Dilinin İzleri. 1966, s. 34

ÖZDEMİR, KEMAL :

Akif ve Şiiri. 1967 s. 61 + IV

SAĞIR, MÜKİM :

Erzincan Pişidağ, Karakaya, Bayırbağ Köyleri İle Üzümlü Bucağında Bir Dil Araştırması. 1966, s. 66

SARAÇ, SALİH :

Yusuf ve Zeliha İndeksindeki Kelimelerin Metne Göre Sihhatleri, Eklerin Fonksiyon Durumları. 1966, s. 22

SAVAŞIR REBİİ :

Kemal Tahir'in Eserlerinde Sosyal Temler. 1966, s. 76

SOYKAN, FETHİ :

Gemerek ve Çevresindeki Derlenmiş Halk Hikâye ve Masallarının Tahlili. 1967, s. 61

SOYSAL, ORHAN :

XIX. Yüzyıl Türk Edebiyatında Eleştiri Türü üzerinde Bir Bibliyografya Denemesi. 1966, s. 72

SOYTÜRK, İSMET :

Nabizade Nazım'ın Hikâye ve Romanlarında Realizm. 1965, s. 45

ŞAHİN, MEHMET :

Şeyhî ve Harnâmensi, s. 65

ŞAHİN, ÖMER :

Bayburt Masallarında Kadın. 1967, s. 37 + 89

ŞENGÜL, ÖZCAN :

Umran Nazif Yiğiter'in Eserlerinde Sosyal Problemler. 1966, s. 53

ŞİMŞEK, GÖNÜL :

Şeyhî Tezkiresi Transkripsiyonu (55-103 Varaklar.) 1967

TAN, SEVİL :

Reşat Nuri Güntekin'in Romanlarında Kadın. 1967 s. 130

TAŞ, FAHRİ :

Sait Faik Abasıyanık'ın Eserlerinde İmajlar. 1966, s. 87

TEMİZ, MURAT :

Erzurum Sanatkârları Tarafından Kullanılan Alet ve Eşyalarla İlgili Kelimeler. 1966, s. 68

TÜRKMEN, FİKRET :

Esrar Dede Tezkiresi, (1-141) Yaprakları Transkripsiyonu. 1967, s. 107+XII

TÜMAY, ÖZCAN :

Karacaoğlan'da Kadın. 1966, s. 62

URHAN, ŞEVKADDİN :

Leyla Hanım'ın Gazellerinde Benzetme Unsurları 1965, s. 27

YARDIM, ASIM :

İğdir ve Havalisine Ait Bazı Halk Hikâye ve Masalları. 1967. s. 115

YAZICI, NECMETTİN :

Ziya Paşa, Hayat ve Eserleri. 1964, s. 70

YAZICI, RIFKI :

Erzurum Şairleri. 1964

YERDELEN, CEVDET :

Kemal Bilbaşar'ın Eserlerinde Sosyal Problemler. 1966. s. 91

ZEĞEN, TURHAN :

Ömer Seyfettin'in Hikâyelerinde Kahramanlık ve Millî Yönler. 1967, s. 71

Z. ASAN, AYTEN :

Fıtnat Hanım. 1965, s. 28